

تأثیر محبت مردان به زنان از منظر اسلام^۱

چکیده:

قرآن کریم و روایات معصومین سرشار از مطالب مهم در مورد تأثیر محبت مردان بر زنان و آثار و پیامدهای آن در زندگی می‌باشد. از این رو سفارشات فراوانی به محبت مرد به زن شده است و یکسری کارهای محبت‌آمیزی که مرد باید در قبال همسر خود انجام دهد ارائه داده است که انجام این موارد از جمله خصوصیات مردان با ایمان است و همچنین چگونگی رفتار مردان با زنان و نتیجه و عواقب بی‌توجهی مردان به زنان نیز آمده است. این مقاله به بیان ضرورت محبت مردان به زنان و آثار و نتایج آن پرداخته است و از آنجایی که تحکیم بنیان خانواده در گرو محبت بزند ضرورت نوشتن این تحقیق را ایجاب می‌کرد و این مقاله به روش توصیفی تحلیلی درصدد بیان اهمیت محبت به زنان و ارائه راهکارهایی برای تحکیم زندگی زناشویی می‌باشد.

کلید واژه: اخلاق، زنان، محبت، مردان

^۱ - مریم خدابخشی، طلبه سطح ۲، مدرسه علمیه کوثر، نویسندگان

مقدمه:

مسئله مهر و محبت مرد به همسر از مسائل مهم زندگی زناشویی است که باعث تحکیم بنیان خانواده می‌شود. دین مبین اسلام به این امر بسیار تأکید کرده است. چون خانواده و استحکام آن از اهمیت بالایی برخوردار است و زن و مرد نیز در زندگی از طریق مهر و محبت و مودت و رحمت به هم جذب می‌شوند و همین محبت است که آن‌ها را جذب یکدیگر می‌کند تا آزادانه با یکدیگر متعهد شود تا واحدی به نام خانواده را تشکیل دهند. توجه و تحقیقات لازم در مورد محبت به زن و آثاری که بر روی زندگی مشترک زوجین می‌گذارد باعث می‌شود که زوجین بخصوص مرد به محبت کردن بیشتر علاقه‌مند شود و با فهمیدن آثاری که محبت بر روی زندگی آن‌ها می‌گذارد هرگز محبت کردن را ترک نکنند و هر لحظه به همسر خود محبت کند اما اگر به این امر توجه لازم نشود باعث می‌شود که مردان به این امر توجه لازم نشان ندهند و همین بی‌توجهی به محبت به زنان کم‌کم باعث دلسردی زن و سرخوردگی او شود و در نهایت ممکن است باعث تزلزل بنیان خانواده شود.

هدف از نوشتن این تحقیق بیان اهمیت تأثیر محبت در زندگی زناشویی و ارائه راهکارهایی برای افزایش محبت بین زوجین در نهایت تحکیم بنیان مقدس خانواده است.

ضرورت بیان تأثیر محبت به زن در ضمن دو مورد بیان شده است که عبارت است از:

۱_ بیان اهمیت محبت به زن در زندگی زناشویی

۲_ راهکارهای عملی افزایش محبت

این موارد در این مقاله به خوبی توضیح و ارائه شده است تا مردان بدانند محبت چه تأثیری در زندگی مشترک بر روی زنان می‌گذارد و با انجام راهکارهای مناسب باعث تحکیم بنیان خانواده و شیرین تر شدن آن می‌شود.

مفهوم شناسی:

الف) معنای لغوی محبت

محبت یعنی مهرورزی و علاقه (معین، فرهنگ فارسی معین، ص ۲۰۳۶)

ب) معنای اصطلاحی محبت

۱_ حب و دوستی عبارت است از تعلق وجودی و جذب خواسته شهودی میان علتی که انسان را به کمال می‌رساند و معلول تکامل یافته، حال فرق نمی‌کند که این علت، غذا می‌باشد که انسان می‌خورد یا مالی باشد که در آن تصرف می‌کند یا اعتباری باشد که از آن استفاده می‌کند و یا معلم و آموزگاری که به وی دانش می‌آموزد. (طباطبایی، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۱، ص ۴۱۱)

۲_ محبت یعنی توجه و رغبت قلب و آنچه کمال می‌راند. (خمینی، چهل حدیث، ص ۱۲۷)

اهمیت محبت در زندگی

یکی از نیازهای انسان محبت است که خانواده به خصوص همسر از بهترین و کامل‌ترین مورد برای پاسخ‌گویی به این نیاز هستند که باعث تحکیم بنیان خانواده نیز می‌شود و از آنجایی که تحکیم بنیان خانواده در اسلام امری مهم است ما با باید به محبت بین زوجین که باعث تحکیم بنیان خانواده می‌شود به عنوان امری مقدس نگاه کنیم و درصدد افزایش آن باشیم و از آنجا که محبت کردن از ضروریات زندگی به خصوص زندگی مشترک است و باعث شیرینی زندگی مشترک می‌شود امری ضروری است که زن و شوهر باید درصدد افزایش آن باشند و از عواملی که به محبت بین آن خللی وارد کند دوری کنند.

کانون محبت بین خانواده مردان هستند که با محبت خود به همسران باعث تحکیم این رابطه مقدس و بهتر و پایدار شدن زندگی مشترک می‌شوند هر چند محبت خانم هم تأثیر بسزایی دارد اما محبت مرد مهم‌تر و قابل‌توجه‌تر است.

با آن‌که شوهرداری بزرگ‌ترین وظیفه یک بانوی خانه است و اهمیت آن در شریعت اسلام در ردیف جهاد آمده همسرداری مرد نیز بزرگ‌ترین و ارزنده‌ترین عمل مرد بود و راز سعادت‌مندی خانواده می‌باشد. (مجلسی، بحار الانوار، ص ۲۰۷)

همسرداری کار آسانی نیست بلکه رموزی دارد که هر کس به آن کاملاً آشنا باشد می‌تواند همسرش را مطابق دلخواه به صورت یک بانوی ایده‌آل یک فرشته رحمت درآورد.

مردی که بخواهد واقعاً همسرداری کند باید اخلاق و روحیات همسرش را کاملاً به دست آورد و از خواسته‌های درونی و تمایلات نفسانی او آگاه شود و بر طبق آن‌ها برنامه زندگی را مرتب سازد و به وسیله اخلاق خوش و محبت در او نفوذ کند و دلش را بدست آورد که به خانه و زندگی دلگرم شود و از روی عشق و علاقه خانه‌داری کند. (امینی، آیین همسرداری با اخلاق خانوادگی، ص ۳۰)

مرد به سرپرستی خانواده گمارده شد و هر سرپرستی نسبت به زیردست خود مسئولیت دارد. (طبرسی، مستدرک الوسائل، ص ۵۵۰)

در قرآن کریم نیز به محبت بین زوجین اشاره‌اش اشاراتی شده است و خداوند آن را از نشانه‌های قدرت خویش شمرده است و در قرآن بسیار به محبت مردان به همسران تأکید شده است و از نشانه‌های او این که همسرانی از جنس خودتان برای شما آفریده شده تا در کنار آنان آرامش یابید و در میانتان مودت و رحمت قرار دارد، در این نشانه‌هایی است برای گروهی که تفکر می‌کنند. (روم، آیه ۲۱)

علاوه بر قرآن کریم در روایات معصومین نیز سرشار از مطالب ارزنده و قابل توجه در مورد محبت مرد به همسر و تأثیرات آن می‌باشد که حال ما به چند مورد از آن‌ها می‌پردازیم.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: «در هر چه ایمان بنده افزایش یابد، عشق وی به زنش بیشتر می‌شود».

(طبرسی، مستدرک الوسائل، ص ۱۵۷)

امام صادق (ع) می‌فرمایند: در هر کس محبتش به ما اهل بیت بیشتر باشد محبت او به همسرش بیشتر است.

حر عاملی، وسائل الشیعه، ص ۱۱)

دیدیم در این دو روایت میزان ایمان با میزان محبت به زن ارتباط مستقیم دارد و هر قدر ایمان زیادتر باشد عشق و محبت به همسر نیز بیشتر است.

امام علی (ع) می‌فرمایند: به هر حال با وی مدارا کن و به نیکی مصاحبت نما تا زندگی‌ات با صفا

گردد. (همان، ص ۱۲)

زن محبت می‌خواهد همان‌طور که مرد به محبت نیاز دارد باید دانست که زن نیز به محبت نیاز دارد زن کانون محبت و صددرد عاطفی است از وجودش مهر و محبت می‌بارد. حیات و زندگی او وابسته به عشق و

محبت است دلش می‌خواهد محبوب دیگران باشد، هرچه محبوب‌تر باشد شاداب‌تر خواهد بود برای بدست آوردن محبوبیت تا سر حد فداکاری کوشش می‌کند. اگر احساس کند که محبوب واقع نشده خود را شکست خورده و بی‌اثر می‌داند و و دائماً پژمرده و افسرده من شود از این‌رو می‌توان به یقین ادعا کرد که بزرگ‌ترین رمز همسرمداری اظهار محبت و علاقه به اوست.

آقای محترم!

همسر شما پیش‌تر کاملاً از محبت‌های شایسته پدر برخوردار بوده است اما از هنگامی که پیمان زناشویی را امضا کرده از دیگران بریده می‌شود و با تو پیوند دوستی برقرار می‌کند. به این امید به خانه ات قدم می‌گذارد که تو به تنهایی به اندازه همه آنان بلکه بیشتر او را دوست بداری. انتظار دارد عشق و محبت به او حتی از عشق و علاقه پدر و مادرش نیز عمیق‌تر و پایدارتر باشد چون به عشق و محبت تو اعتماد داشته و تمام هستی و موجودیت خویش را در اختیار نهاده است. بنابراین خانه‌ایی که از عشق و محبت خالی باشد به جهنمی سوزان تبدیل می‌شود اگرچه اسباب و وسایلی مرتب باشد، اما چون بوی عشق و محبت نمی‌دهد، صفا و رونق نخواهد داشت و در این صورت ممکن است همسر تو به بیماری‌های روانی و طلاق و اعصاب مبتلا شود یا برای جبران محبوبیت خویش را در صدد نفوذ در دل دیگران برآید حتی ممکن است به قدری از خانه و شوهر متنفر شود که جدایی را بر زندگی سرد و بی‌رونق ترجیح دهد و تقاضای طلاق کند.

مسئولیت همه این حوادث به عهده مردی است که نتوانسته به خوبی همسرمداری کند، باور کنید بخش مهمی از طلاق‌ها در اثر همین بی‌مهری است نیاز روانی زن به محبت و بی‌اعتنایی‌های شوهر و اشتغال او به کارهای زیاد و در نتیجه غفلت از حال روحی زن سبب جدایی‌های بسیاری شده است. (روزنامه اطلاعات، ص ۲۷)

حال که تا اینجا در مورد اهمیت، محبت برای زنان و تاثیراتی که به روی روح و روان او می‌گذارد و در نهایت تاثیر و نتیجه آن خانواده و زندگی زناشویی می‌گذارد کاملاً توضیح داده شد بهتر است به چند روایت در مورد محبت و اهمیت آن برای زنان به بپردازیم.

امام صادق (ع) می‌فرماید: زن از مرد آفریده شد و تمام توجهش به سوی مرد‌ها معطوف می‌باشد پس همسرانتان را دوست بدارید. (مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۲۶)

و نیز می‌فرماید: در هر کسی از دوستان ما باشد به همسرش بیشتر اظهار محبت می‌کند. (همان، ۲۲۳)

شاد کردن و لبخند زدن به همسر باعث مهر و محبت می شود وزن خوشحال و شادمان می شود و مرد با این کار انگار صدقه داده است. به قدری خوشحال کردن و محبت به همسر در اسلام مهم است که لبخند زدن را یک نمونه و مصداقی از محبت به همسر است را به عنوان صدقه در اسلام دانسته شده است. حال که یک لبخند ساده ی مرد به زنش مرد صدقه است چرا مرد از این کار صدقه دریغ کند. قطعاً اگر مردان با ایمان و با هوش باشند هر روز که نه هر لحظه به روی همسر خود لبخند می زنند تا با این کار علاوه بر ایجاد محبت و محکم و پایدار شدن زندگی زناشویی باعث جمع کردن صدقه فراوان برای خود شوند.

چرا همسر خود را از نعمت محروم می کنی؟ این کار تو زمانی که لبخند می زنی نزد خدا وند به عنوان صدقه حساب می شود و عمر کوتاه تو را زیاد می کند و باعث می شود که برکت زندگی تو زیاد شود (طوسی، تهذیب الاحکام ص ۱۱۹).

دیدیم که یک لبخند ساده چه برکات و آثار فراوانی در زندگی مشترک دارد پس مردان باید برای گرفتن این برکات و آثار هم برای ایجاد مهر و محبت هر لحظه به همسران خود لبخند بزنند.

تکریم همسر:

از دیگر وظایف مردان که باعث افزایش محبت می شود ارج نهادن به زحمات همسر و تکریم اوست و هرگز نباید زن را تحقیر کند و باید بکوشد همواره از او تشکر کند. و با کلمات زیبا او را صدا بزند و از زحمات او قدردانی و به او احترام بگذارد و به فرزندان خود نیز احترام به مادر خودشان را یاد بدهد و هرگز به همسرش ظلم نکند و به دید کلفت و کنیز به او نگاه نکنند که انجام چنین اموری باعث دلگرمی زن به خانه و زندگی و همسر خود می شود. «زنان را گرامی نمی دارد مگر شخص کریم و بزرگوار و به آنها اهانت نمی کند مگر شخص پست و فرومایه». (حر عاملی، وسائل الشیعه ص ۹۷)

پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: «همانا زن لعبت است کسی که با او ازدواج می کند او را صنایع نکند». (همان، ص ۱۱۹)

امام صادق (ع) می فرمایند: «در در مورد در گروه ضعیف از خدا بترسید: یتیم و زنان». (همان، ص ۱۲۱)

مدار و سازش با زن:

رمز موفقیت مرد برای زندگی عقبی مدارای با همسر و سازش با مشکلات داخل خانه و خانواده است و داشتن چنین ویژگی (مدارا) نشانه ایمان و درایت و شخصیت است. امام موسی کاظم (ع) می فرماید: «سازش و نرمی نیمی از زندگی است». (مجلسی، بحار الانوار ص ۲۴۹)

حضرت علی (ع) می فرمایند: «زن گل است نه قهرمان، با او به هر حال مدارا کن و نیک سخن بگو تا زندگی تو با صفا شود». (حر عاملی، وسائل الشیعه، ص ۱۲۰)

بی انصافی است که یک مرد کارها و صفات مثبت و قوت زن را نادیده بگیرد و عیوب و ضعف او را به رخش بکشد، بلکه چنانچه ضعفی هم از همسر خود دید باید خیلی محترمانه و مؤدبانه به او تذکر دهد. (خرمی مشکانی، راز خوشبختی، ص ۸۸)

پیامبر (ص) می فرماید: کسی که بدون دلیل همسر خود در را بیازارد من در قیامت با او دشمن خواهم بود. (شفیعی، پرورش روح، ص ۳۱۵)

قطعاً بهانه جویی از زن باعث آزار و اذیت او می شود و کینه در دلش ند د زیاد می شود و دلی که از کینه پر شود دیگر جایی برای مهر و محبت ندارد. پس مردان باید تمام تلاش خود را بکنند که بهانه جویی نکنند و عیبهای همسران خود را محترمانه و با زبان خوش و به دور از تحقیر و توهین به او گوشزد کنند.

نتیجه گیری:

با توجه به بررسی های انجام شده دیدیم که با راهکارهای ساده و بدون کوچکترین هزینه ای می توان مهر و محبت را نصیب زنان کردی تا زندگی شاد و خوبی داشت و با این کار به تحکیم بنیان خانواده کمک کرد.

با توجه به آیات و روایات تکریم و محبت به زن بسیار مهم است و پیامبر و معصومین علیهم السلام بسیار به آن تاکید کرده اند و با توجه به مطالب گفته شده و ارائه ی راهکارها می توان مواردی از آنها را در زندگی به کار برد و سر منشا مهر و محبت شد و از تاریخ زندگی پیشوایان و نصیحت های آنها پند و اندرز گرفت. مرد می تواند در سایه مهر و محبت به همسر خود خانواده ای شاد و با نشاط تشکیل دهد. با به کارگیری راهکارهای ارائه شده زندگی سالم و پرمهری را داشته باشد.

منابع

*قران كريم

الف) فارسی

- ۱- امینی، ابراهیم، آیین همسر داری، اخلاق خانوادگی، همسران، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۷
- ۲- خرمی، مشکانی، ابراهیم، راز خوشبختی، مرسل، ۱۳۸۵
- ۳- خمینی، روح الله، چهل حدیث، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) ۱۳۷۱
- ۴- شفیعی، محمد، پرورش روح، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵
- ۵- مصطفوی، جواد، بهشت خانواده، بی جا دارالفکر، ۱۳۸۵
- ۶- معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، تهران، امیر کبیر، ۱۳۵۱

ب) کتب عربی

- ۱- تمیمی آمدی، عبد الواحد، غرر الحکم و درر الحکم، تهران، انتشارات کرمان، ۱۳۷۱
- ۲- حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، قم، موسسه آل البيت، ۱۳۶۷
- ۳- طبرسی، حسن بن فضل، مکارم الاخلاق، قم، منشورات شریف امینی، ۱۳۹۳
- ۴- طبرسی، میرزا حسین نوری، مستدرک الوسائل، قم، موسسه آل البيت، ۱۳۱۷
- ۵- طوسی، تهذیب الاحکام، علی اکبر غفاری، تهران، دار الکتب الاسلامیه ۱۳۹۶
- ۶- طباطبائی، محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، بی جا، اسماعیلیه، ۱۳۷۱
- ۷- کلینی، محمد بن یعقوب، اصول الکافی، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۴۰۷ق

۸ - مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، بیروت، موسسه الوفاء ۱۴۰۴ق

۹- ورام بن ابی فراس، ابوالحسن، در تنبیه الخواطر ونزهة النواظر، قم، بی جا، ۱۴۱۰ق

ج) انگلیسی

۱- جان گری، مردان مریخی، زنان ونوسی، مهیا، محمدی، بی جا، شبگیر، ۱۹۹۲م

د) روزنامه

۱- روزنامه، اطلاعات، ۱۵ آذر ۱۳۵۰